

CHRISTEL VAN SPENGLER

IK BEN OMDAT WIJ ZIJN...

‘Ikke, ikke, ikke en de rest kan stikke...’
Deze tekst zag ik laatst in graffiti ergens op een viaduct staan. Alhoewel er taalkundig misschien iets op aan te merken valt, is het zo’n keiharde maar ware uitspraak dat het mij triggerde.

Tegenwoordig lijkt alles in dienst te staan van het ‘ik’. ‘Als ik het er niet mee eens ben, dan loop ik weg en zoek je het maar uit.’ ‘Ik heb het recht om te zeggen wat ik wil of je het nou leuk vindt of niet.’ ‘Jij kunt wel voor zijn maar ik ben tegen!’ Met zoveel focus op het ‘ik’ lijkt het collectief uit het zicht te verdwijnen. We komen lijnrecht tegenover elkaar te staan en lijken zonder het echt te willen in een onzinnige strijd te zijn beland. Het conflict wordt continu opgezocht en kent uiteindelijk alleen maar verliezers. Of het nou gaat om politiek gekibbel, voetbalrivaliteit, zakelijke controverse, of gewoon wie thuis de afwas moet doen (‘Ik heb gister de vaatwasser uitgeruimd, dus nu is het jouw beurt’); we ervaren deze verdeeldheid dagelijks.

Gedrag wordt beïnvloed door een breed scala aan culturele, sociale, economische en psychologische factoren, en wat ik hierboven beschrijf is verre van natuurlijk. Het lijkt wel alsof onze welvaart ons gedrag verslechtert in plaats van verbetert. De mens is in de kern een sociaal wezen, omdat het evolutionair gezien veel meer voordelen biedt. Al was het alleen maar dat we ons veiliger

voelen in een groep dan in ons eentje. Om goed te functioneren hebben samenlevingen een structuur nodig die voor binding zorgt, zodat we taken kunnen verdelen en samenwerken. Want ook al verschillen we van elkaar; we hebben elkaar nodig en ons welvaren hangt af van het welvaren van onze medemens. Dus wanneer ik als individu de ander wat gun, komt dat het collectief ten goede! Dit is wat ze in zuidelijk Afrika ‘ubuntu’ noemen. Vrij vertaald: ik ben omdat wij zijn.

Ubuntu is een levensvisie die in de Zuid-Afrikaanse cultuur ten grondslag ligt aan een leven dat in het teken staat van moed, compassie en de band met anderen. De basis van deze levensfilosofie is respect, voor jezelf en voor anderen, waarbij de nadruk ligt op het grotere geheel. Een Franse antropoloog deed ooit een experiment met de kinderen van een Afrikaanse stam. Hij plaatste een mand vol heerlijk fruit bij een boom en vertelde de kinderen dat degene die het eerst bij de mand zou zijn, de zoete vruchten zou winnen. Toen hij het startsein gaf om te rennen, pakte de kinderen elkaars hand vast en renden ze samen naar de mand. Vervolgens zaten ze met z’n allen te smikkelen van de lekkernijen. Toen de antropoloog hun vroeg waarom ze gezamenlijk naar het fruit liepen, terwijl een van hen al het fruit voor zichzelf had kunnen krijgen, antwoordden ze: “Ubuntu! Hoe kan een van ons gelukkig zijn als alle anderen verdrietig zijn?” ◀

/// CHRISTEL VAN SPENGLER IS LIFESTYLE CHANGEMAKER. MET HAAR BEWEZEN ÉÉN-OP-ÉÉN AANPAK HELPT ZIJ BIJ DE TRANSITIE NAAR EEN DUURZAAM GEZONDE LEEFSTIJL. MET ALS DOEL: MEER ENERGIE, INSPIRATIE, MOTIVATIE EN SUCCES. VOOR MEER INFORMATIE: CHRISTELVANSPENGLER.NL OF VOLG HAAR VIA LINKEDIN.